

דף קמט.

או"ח סימן שז פעיף יב

עין משפט א.ב.ג.

יב. הזמין אורחים והכין להם מנות וכתב כמה הזמין וכמה מנות ומגדים הכין להם, אסור לקרות **ב** כתב זה בשבת, אפי' אם הוא כתוב ע"ג כותל גבוה אסור גזירה שמא יקרא בשטרי הדיוטות **ב**, שהם שטרי חובות וחשבונות **ב**.

הגה: שטרי חשבונות אסור לעיין בהם **ב** אפי' בלא קריאה.

יג. אם חקק בכותל חקיקה שוקעת מותר לקרוא בהם **ב**, אבל חקק בטבלא או בפנקס אסור לקרותו בשבת.

או"ח סימן שב פעיף יג

עין משפט ד.ה.

יד. שטרי הדיוטות שהם שטרי חובות וחשבונות ואגרות של שאלת שלום, אסור לקרותם **ב**, ואפי' לעיין בהם **ב** בלא קריאה אסור.

ס. משנה קמ"ח בשבת. ומה שנוהגים לכתוב שמות הנפטרים שמתו תוך שנה ולומר עליהם השכבות והש"ץ קורא מתוך הכתב והדומה לזה, איסור גמור הוא, ועיין בכה"ח אות פ"ט מש"כ בזה. ועיין בבא"ח פ' וישלח שנה שניה אות ח' שהתיר ע"י השמש משום צורכי מצוה.

ע. ומה שלא כתב הטעם שמא ימחוק ומשום לא פלוג כיון דטעם זה עדיף יותר שזה שייך גם בגבוה יותר, לא כן הטעם שמא ימחוק צריך להגיע ללא פלוג. כה"ח אות צ'.

פ. שהם אסורים משום ממצוא חפצין.

צ. דא"א שלא ישא ויתן בהם.

ק. דאז אין חשש מחיקה, ומשום שטרי הדיוטות ג"כ אין דלא מיחלף, אבל שולחן ופנקס שהם מטלטלין מחלף בשטרי הדיוטות וע"כ אסרו בהם גם בחקיקה. ט"ז ס"ק י'.

ר. והטעם משום "ממצוא חפצין", כ"כ הלבוש, אבל הרמב"ם כתב הטעם שמא ימחוק, כה"ח אות צ"ה.

ו. ודעת הרמב"ן להתיר באיגרות שלום גם בקרא אותם כבר, והמיקל אין בידינו לדחות אותו כ"כ הרשב"א, כה"ח אות צ"ו.

ש. הגם דהרהור מותר, כאן א"א שלא ישא ויתן בהם ע"י שמעיין בהם ואסור משום ממצוא חפצין, לבוש.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

עין משפט ו.

או"ח סימן שז סעיף טו

טז. כותל או וילון **ה** שיש בו צורות של חיות או דיוקנאות של בני אדם כגון, מלחמת דוד וגלית, וכותבים בהם זו צורת פלוני או דיוקן פלוני אסור לקרות **א** בהם בשבת.

עין משפט ז.

יו"ד סימן קמב סעיף טו

טז. אסור לשמוע כלי שיר של אלילים **ב** או להסתכל בנוי אלילים **ג** כיון שנהנה בשמיעה או בראייה.

הגה: ודבר שאין מתכוון **ד** מותר.

דף קמט:

עין משפט א.

או"ח סימן שכב סעיף ו

ו. המחלק לבני ביתו מנות בשבת יכול להטיל גורל, והוא שיהיו החלקים שווים ואינו עושה אלא כדי שלא להטיל קנאה בניהם, אבל

ה. ברש"י ובר"ן לא נזכר רק כותל, אבל בוילון דינו כשולחן ופנקס דאסור.

א. ואפי' לעיין בהם אסור, פרישה, כה"ח אות ק"ח. והטעם שמא ימחוק ולפ"ז בחקיקה מותר ר"ן, אבל לטעם משום שטרי הדיוטות גם בחקיקה אסור וכך דעת השו"ע שהשוה כותל ווילון, כה"ח אות ק"ט. וצ"ע דאם השוה וילון לכותל בחקיקה א"כ מותר בשניהם וכמו שכתב בסעיף י"ג.

ב. מרי"ו מר"ש בן פזי בפסחים כ"ו דקול ומראה אין בו משום מעילה אבל איסור יש בזה. וה"ה להריח בריח של ע"ז אסור. כ"כ הרשב"א. ומה שאסור להסתכל היינו בעבודת כוכבים עצמה שנעבדה לראות נויין אבל צורות שנעשו לנוי ולא לעבוד מותר. כ"כ הש"ך מהתוס' והרא"ש.

וכתב רי"ו דאסור לאדם לומר זמר נעים לפני עכו"ם פן ינגן לע"ז שלו אותו ניגון. וכל ניגון שמנגנים לע"ז לא יעשה אותו ניגון להקב"ה, מבית לחם יהודה. מי שיש לו בן קטן לא ירננו לו שירים של ע"ז. כ"כ בספר חסידים.

ג. כתב הברכי יוסף שמכאן איסור מפורש לנכנסים לבתי ע"ז לראות בנויים, והוא מהרד"ק בהגהות כ"י. ועיין לקמן סי' קמ"ט בהערות או' א' בשם הרמב"ם ז"ל.

ד. ואפי' אפשר לו ללכת במקום אחר מותר כשאינו מתכוון, ומיירי בענין שיכול לאטום אזניו ולעצום עיניו ולסתום נחיריו שלא יהנה מן הקול והמראה והריח מותר כשאינו מתכוון להנאתם דלא הוי פסיק רישיה אבל בלאו הכי אסור. ש"ך ס"ק ל"ד, ע"ש עוד.

לאחרים אסור כיון שהם מקפידים יבואו לידי מדה ומשקל.
 אבל להטיל גורל בין מנה גדולה למנה קטנה אפי' לבני ביתו ואפי'
 בחול אסור משום איסור קוביא ה'.

וי"א דבבני ביתו מותר י גם גדולה וקטנה שאין מקפידין.

הגה: ואסור להטיל גורל בשבת אפי' על ידי אינו יהודי ז'.

עין משפט ב. או"ח סימן שכב סעיף ו

עיי' לעיל עין משפט אות א

ח"מ סימן שע סעיף ב

ב. המשחק בקוביא כיצד, אלו המשחקים בעצים או בצרורות ועושים
 תנאי שכל המנצח את חבירו יקח כו"כ, וכן המשחקים בכהמה או עוף
 ועושים גם תנאי שכל שתנצח בהמתו או תרוץ יותר יקח מחבירו כו"כ כל
 כיוצא מדברים אלו אסור וגזל מדבריהם הוא ה'.

ה. והיתר גורלות רק מתוך הספר ולא ע"י פתקאות, והקשה בשכה"ג דהטור בח"מ סי'
 ר"ז פסק דאין גזל בקוביא, וכתב המ"א ס"ק ח' דיש לעיין בזה דבסי' ל"ד בח"מ ובסי'
 ש"ע דמשמע שיש קצת איסור בדבר.

ו. ודעת מר"ן השו"ע כסתמא לאסור, כה"ח אות ל"א.

ז. כל זה כדי לחלק דבר בין אנשים אבל להטיל גורל מי יאמר קדיש או מי יעלה
 לתורה מותר גם בשבת, מ"א ס"ק ט', וגם שזה חפץ מצוה.
 ודוקא הגורל מתוך הספר אבל להטיל גורלות ע"י פתקאות שכתב מאתמול שם של כל
 אחד על פתק ומטיל אותם בקלפי ומוציאין אחד מי יעלה לס"ת בזה אסור, כה"ח אות
 ל"ה.

ח. ואפי' ע"י אינו יהודי אסור לעשות גורלות דאמירה לגוי אפי' באיסור דרבנן אסור,
 כה"ח אות ל"ז.

ה. מברייתא שם בסנהדרין. ותמה ה"ה דהא קימ"ל כרב ששת שם דאמר דבכה"ג לאו
 אסמכתא היא שהרי מדעתו נותן והטעם שהם פסולים לעדות מפני שאין עוסקין בישובו
 של עולם, וכגון שאין להם אומנות אלא זו. ולא שנא גוי או ישראל וכ"ש שהרמב"ם בעצמו
 פסק בפ"י מעדות ומובא בסי' ל"ד סעיף ט"ז שאין המשחק בקוביא נפסל אלא כשאין לו
 אומנות אחרת אלא זו. ובכ"מ בפ"י מעדות שם האריך ליישב את הרמב"ם וכתב בסמ"ע
 ס"ק ג'. דמש"כ כאן שהוא גזל מדבריהם הוא דעת הרמב"ן, והטור כתב זה בשמו בסי'
 ל"ד ובסי' ר"ז וגם בסי' זה כתבו הטור בשמו. ואין טעמו משום דפסק כרמי בר חמא דיש
 בו אסמכתא דא"כ הוי גזל גמור, אלא פסק כרב ששת שם בסנהדרין שאמר איסורא הוא
 משום שאינו יודע בישובו של עולם, אלא שפירש דבריו כיון שאינו יודע בישובו של עולם
 מסתמא אין לו ממון אלא מה שמרויח מהקוביא ושחוק זה אסרו חז"ל משום גזל דאינו

את הספרים דף היומי עין משפט על הדף ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלהרד שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים
 בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
 email: minchat.aaa@gmail.com